

Till trafikutskottet

Trafikutskottet har vid sitt sammanträde den 6 april beslutat att bereda bl.a. konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över regeringens proposition 1999/2000:86 Ett informationssamhälle för alla jämte eventuella motioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Ytrandena skall vara trafikutskottet till handa senast den 4 maj.

Konstitutionsutskottet koncentrerar sitt yttrande på avsnitten 5.1 (det IT-politiska målet), 5.2 (IT-politikens inriktning med avseende på demokrati och rättvisa) samt avsnitt som berör IT och demokrati (4.3.3 och 5.6.1) och samhällets informationsförsörjning (5.5.7). Beträffande frågor som rör IT och massmedierna hänvisar utskottet till sitt nyligen avgivna betänkande 1999/2000:KU15.

Konstitutionsutskottet överlämnar med eget yttrande motion 1999/2000: K345.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås mål, inriktning och prioritering av områden för IT-politiken. Vidare föreslås en ändring i ledningsrättslagen (1973:1144), en ändring i lagen (1982:80) om anställningsskydd samt en ansvarsfördelning vad gäller informationssäkerhetsarbetet.

Enligt propositionen präglas informationstekniken av snabbhet och gränslöshet. Utvecklingen påverkar och förändrar levnadsvillkoren för alla. Målen för en nationell IT-strategi som framfördes i 1996 års IT-proposition har följts upp och avrapporterats årligen sedan dess. Enligt regeringen kan tidigare angivna mål ligga kvar, men de behöver utvecklas och preciseras, liksom de prioriterade åtgärdsområdena.

Sverige bör enligt propositionen som första land bli ett informationssamhälle för alla. Regeringens strävan är att IT-politiken skall bidra till ökad måluppfyllelse av de allmänna politiska målen och föreslår en inriktning som skall vara vägledande. Statens insatser skall främst gälla frågan om tilliten till IT, kompetensen att använda IT och tillgänglighet till informationssamhällets tjänster.

Propositionen innehåller också förslag till inriktning för statens åtaganden vad avser IT-infrastrukturen. Inriktningen avser omfattningen av stöd till utbyggnad i glesbygd och kommande utformning av stöd till kommuner för

Närmare om propositionens innehåll

IT-politikens innehåll

Det IT-politiska målet skall enligt propositionen vara att Sverige som första land blir ett informationssamhälle för alla. Med detta avses en bred IT-kompetens i samhället och ett starkt förtroende för användandet av denna teknik med målet att lyckas med detta före andra länder. Målformuleringen bygger på övertygelsen att bredbandssatsning är den enda hållbara grunden för att Sverige långsiktigt skall kunna hävda sig i den internationella konkurrensen. Statens ansvar är att se till att förutsättningarna för utvecklingen är goda och att de hinder som försvårar förverkligandet av detta mål avlägsnas. Statens ansvar är också att bevaka att inte kriminella och andra nedbrytande krafter får genomslag genom den nya tekniken.

IT-politikens inriktning

Regeringen föreslår att vägledande inriktning för IT-politiken skall vara att främja bl.a. *demokrati och rättvisa* genom att öka allas möjligheter till information om offentlig verksamhet och delaktighet i politiska beslutsprocessen, både i Sverige och i övrigt inom EU genom användningen av IT, vidare att bidra till ett aktivare medborgarskap genom att IT skapar nya möjligheter att använda yttrandefriheten. Genom de nya formuleringarna i förhållande till 1996 års IT-proposition framhävs särskilt värdet av IT i samband med stärkande av yttrandefriheten, av insyn, även inom EU, samt av att IT inte otillbörligt får kränka integriteten.

Regeringens bedömningar och förslag

IT för demokrati

Enligt regeringens bedömning bör försök genomföras i olika typer av boendemiljöer för att med IT-stöd öka medborgarnas insyn och delaktighet i demokratiska beslutsprocesser.

Enligt propositionen saknas det kunskaper inom området IT och demokrati, av hur IT kan användas för att t.ex. skapa mötesplatser och diskussionsforum som främjar den demokratiska dialogen. Regeringen vill fästa uppmärksamheten på behovet av ytterligare kunskap om informationstekniken som ett demokratiskt redskap. Därför är det angeläget att det snarast tas initiativ som syftar till att testa IT-stödd demokrati i praktiken. Sådana försök kan utformas i relativt stor skala under en längre tid med ett brett spektrum av möjligheter samt med ett underifrånperspektiv. Regeringen avser att inleda ett utvecklingsarbete med IT och demokrati syftande till att via ett antal pilotkommuner få svenska och internationella erfarenheter av hur IT kan användas för att skapa demokratiska mötesplatser och diskussionsforum som främjar dialogen mellan medborgare och förtroendevalda.

I propositionen nämns i detta sammanhang också medborgarpaneler, som innehåller grupper av medborgare som valts ut med avseende på kön, ålder, inkomst, utbildning m.m. så att de motsvarar befolkningen som helhet. Grupperna informeras utförligt om en sakfråga eller ett samhällsproblem och får möjlighet till diskussion och eftertanke, varefter deras medlemmar genom en röstningsprocedur redovisar sina slutsatser.

I propositionen framhålls också problemet med skillnader mellan olika befolkningsgrupper i fråga om tillgång till IT i olika former. Om inte alla medborgargrupper har tillgång till den nya tekniken eller inte kan använda den, blir det enligt propositionen svårt att tala om en fullvärdig demokrati. Hamnar vissa grupper utanför samhällsutvecklingen, finns det en fara för ökad segregation och för att en permanent informationsunderklass växer fram.

Samhällets informationsförsörjning

Enligt regeringens bedömning bör en strategi utformas för att effektivisera och underlätta tillgängligheten till den offentliga informationen och för att stimulera utveckling av elektroniska informationstjänster.

För att underlätta för allmänheten att skaffa sig information om vilka regler som gäller har regeringen beslutat att det skall byggas upp ett rättssystem som skall vara tillgängligt via Internet. Det nya systemet regleras av rättssystemförordningen (1999:175), som trädde i kraft den 1 maj 1999. I en första etapp blir all information som skall ingå i systemet sökbar via den gemensamma ingångssidan på Internet. I en andra etapp integreras den samlade informationsmängden så att det går att söka i olika rättskällor med en samlad sökning.

När det gäller övrig grundläggande information behöver enligt propositionen flera frågor lösas, t.ex. omfattningen av den offentliga åtagandet för den grundläggande offentliga informationen, omfattning av samverkan och samspel med olika intressenter, krav på kvalitet, standardisering m.m. Arbetet med dessa frågor kommer att redovisas i en kommande Ds-promemoria om samhällets grundläggande information. En annan viktig förutsättning för att materialet skall bli lätt tillgängligt är att det finns enkla ingångar eller portaler till den offentliga informationen. Tjänsten SverigeDirekt är en sådan gemensam icke-kommersiell ingångssida till den offentliga sektorn. SverigeDirekts sökmöjligheter kommer enligt propositionen att utvecklas. Portalen bör enligt propositionen användas för kvalitetssäkring av den information som är kopplad till SverigeDirekt.

Utredningar om demokrati, IT och lagstiftning om medier

Datalagskommittén (Ju 1995:08), som hade i uppgift att analysera på vilket sätt EG:s s.k. dataskyddsdirektiv om skydd för personuppgifter skulle införas med svensk lagstiftning, lämnade i april 1997 sitt betänkande *Integritet Offentlighet Informationsteknik* (SOU 1997:39). I betänkandet föreslogs i den del som rör reglerna om allmänna handlingars offentlighet en rad ändringar i bl.a. tryckfrihetsförordningen (TF) och sekretesslagen (SkrL). Efter remissbehandling och en genomförd kostnadsanalys överlämnade regeringen

i december 1997 till riksdagen en proposition (prop. 1997/98:44) som byggde på Datalagskommitténs betänkande. Regeringen gick inte vidare med de förslag som gällde allmänna handlingars offentlighet eftersom dessa krävde ytterligare överväganden. Det främsta skälet var att konsekvenserna inte var tillräckligt utredda.

Våren 1998 tillkallades en kommitté – *Offentlighets- och sekretesskommittén* – (Ju 1999:06, dir. 1998:32) med uppgift att göra en översyn av bestämmelserna om allmänna handlingars offentlighet i syfte att vidga möjligheterna för offentlighetsprincipens tillämpning i IT-samhället. Det framgår av direktiven i denna del bl.a. att offentlighetsprincipen är en omistlig del i det svenska rättssystemet och att det därför är viktigt att den utvecklas så att den kan tillämpas i en modern IT-miljö. Allmänhetens förutsättningar att dra nytta av det enorma uppgiftsmaterial som tack vare IT-samhällets möjligheter finns samlat hos myndigheterna bör vidgas. Enligt direktiven öppnas nya möjligheter för allmänheten att få insyn i myndigheternas verksamhet, då allt fler har tillgång till Internet. För myndigheterna innebär detta en möjlighet att på ett effektivt och billigt sätt sprida information till allmänheten på elektronisk väg. Det gäller både sådan informationsspridning som sker inom ramen för myndigheternas allmänna service och sådan som innebär utlämnande av allmänna handlingar. Ett utlämnande av uppgifter på elektronisk väg innebär emellertid risker för t.ex. den personliga integriteten. Det måste enligt direktiven råda en god balans mellan myndigheternas användning av ny informationsteknik för informationsspridning och skyddet för känsliga uppgifter. Kommittén skall redovisa sitt arbete senast den 31 december 2000.

I detta sammanhang bör nämnas att, enligt vad utskottet erfarit, det inom Justitiedepartementet pågår ett arbete med att ta fram direktiv till en utredning med uppgift att göra en bred kartläggning avseende skyddet för den personliga integriteten i det moderna samhället, inkluderande en undersökning av hur integritetsaspekten har hanterats och reglerats i befintlig lagstiftning både på det offentlighetsrättsliga och privaträttsliga området, och med utgångspunkt härifrån identifiera och analysera utvecklingstendenserna. Kommittén avses mot denna bakgrund komma att överväga om det finns behov av att ändra och komplettera nuvarande lagstiftning på olika normgivningsnivåer till skydd för den personliga integriteten. Beslut om direktiv m.m. kan antas fattas efter sommaren.

Mediekommittén redovisade i sitt betänkande Grundlagsskydd för nya medier (SOU 1997:49) slutsatser och förslag angående mediegrundlagarnas tillämplighet på de nya medierna. Under den fortsatta beredningen av betänkandet pekades från olika håll på brister i främst YGL men även i viss mån tryckfrihetsförordningen (TF). Flera önskemål om grundlagsändringar framfördes. Regeringen hade emellertid ingen möjlighet att behandla dessa frågor i den aktuella propositionen (prop. 1997/98:43).

Konstitutionsutskottet avstyrkte i sitt betänkande 1997/98:KU19 ett motionsyrkande som rörde en teknikoberoende, generell yttrandefrihetsgrundlag, men utskottet utgick från att regeringen skulle se till att denna och sammanhängande frågor skulle övervägas i lämpligt sammanhang.

Våren 1999 tillsattes en parlamentarisk kommitté – *Mediegrundlagskommittén* – (Ju 1999:01, dir. 1999:8) med uppgift att bl.a. analysera behovet av

och förutsättningarna för en mer teknikberoende grundlagsreglering av yttrandefriheten. Av direktiven framgår att utvecklingen av informationstekniken har gått snabbt sedan yttrandefrihetsgrundlagen (YGL) trädde i kraft år 1992. De medier som omfattas av YGL har fortlöpande utvecklats. Nya fysiska bärare av information har tillkommit och tillkommer alltjämt. De blir tillgängliga och användbara för i stort sett alla. Samtidigt skapas nya medel för kommunikation med hjälp av elektromagnetiska vågor. Till bilden hör också en fortgående internationalisering. Den snabba utvecklingen gör det nödvändigt att kontinuerligt bevaka och anpassa regelverken på området.

I direktiven heter det att det är regeringens uppfattning, inte minst när det gäller grundlagsskyddet, att yttranden i olika medier inte omfattas av olika bestämmelser endast på den grunden att de formella avgränsningarna för bestämmelsernas tillämplighet är förlegade och i otakt med den tekniska utvecklingen. I direktiven heter det vidare att det finns anledning att närmare analysera behovet av och förutsättningarna för en mer teknikberoende grundlagsreglering av yttrandefriheten än den som gäller för närvarande. Utgångspunkten är dock – som en följd av det tryckta ordets särställning – att den nuvarande uppdelningen på två grundlagar bör bestå och att TF även i fortsättningen bör vara den grundlag som ger skydd åt yttranden i form av det tryckta ordet. Kommittén skall redovisa sitt uppdrag senast den 31 december 2000.

Demokratiutredningen har i sitt betänkande *En uthållig demokrati* (SOU 2000:1) behandlat frågor om informationsteknikens möjligheter att stärka demokratin. Enligt utredningen kan IT användas för att såväl stärka den ”snabba” demokratin, dvs. användas på ett sådant sätt att väljarna ges tillfälle att snabbt säga sin mening i politiska frågor, som ingå i den ”starka”, representativa demokratin, där medborgarna får möjlighet att genom IT få tillgång till information och synpunkter men även ingå i interaktiva dialoger med andra på nätet.

En förutsättning för att medborgarna skall ha motiv att engagera sig i processer som är avsedda att stödja demokratin på elektronisk väg är enligt utredningen med all sannolikhet att dessa också har betydelse för det faktiska beslutsfattandet. Som exempel nämns att informationstekniken bör kunna användas för att öka medborgarnas förutsättningar att ha insyn i och möjligheter att påverka beslutsunderlag, t.ex. i samband med miljökonsekvensanalyser. Det är också angeläget att söka former för att med hjälp av IT offentliggöra remissyttranden.

IT kan användas för att underlätta ansvarsutkrävandet bland förtroendevalda och för att stärka medborgarkontrollen över den offentliga makten. Här framstår en utveckling av offentlighetsprincipen så att den ger vidast möjliga insyn i offentlig förvaltning som en primär uppgift. IT kan också användas för att hävda medborgarintresset i partidemokratin, för att stärka civilsamhället och för att främja deltagardemokratin.

I förslagsdelen framhåller utredningen att en statlig och kommunal politik syftande till att stärka civilsamhället och deltagardemokratin i första hand bör inrikta sig på att utveckla tekniker och metoder för en sådan deltagardemokrati med IT-stöd. Vidare framhåller utredningen att den inte ser någon borte gräns för myndigheternas ansträngningar att ge medborgarna ökad

öppenhet och insyn. Att offentliggöra alla viktiga dokument via Internet är ett, om än litet, steg i rätt riktning.

Regeringen har i den ekonomiska vårpropositionen aviserat att ett långsiktigt utvecklingsarbete för folkstyret kommer att initieras. Temat är Tid för demokrati. Syftet med utvecklingsarbetet är att genomföra aktiviteter som på längre sikt utvecklar demokratin och skapar förutsättningar för att öka medborgarnas aktiva deltagande i de politiska beslutsprocesserna. Aktiviteterna kommer enligt vad Justitiedepartementet redovisat att försiggå inom tre huvudområden: ett nationellt rådslag om demokrati och delaktighet, stöd till demokratiutveckling och 80-årsjubileet av den allmänna rösträtten. För detta arbete avsätts 30 miljoner kronor under åren 2000–02. Utvecklingsarbetet kommer att ledas av en demokratidelegation.

Motionerna

I *motion 1999/2000:K345 av Inger Lundberg m.fl. (s)* begärs ett tillkännagivande till regeringen om ett försök med digital demokrati. Enligt motionärerna tillhör det vår tids demokratiska utmaningar att utveckla informationstekniken som ett demokratiskt redskap, och sådan kunskap kräver praktiska försök. Sådana försök måste enligt motionärerna göras i begränsade geografiska områden under förhållanden som tillåter att ny kunskap och nya erfarenheter kan vinnas. För ett sådant försök bör utses ett relativt stort område, där medborgarna har vissa angelägenheter gemensamma. Området bör väljas så att det också inrymmer grupper som i dag är underrepresenterade i IT-debatter. Försöket bör omfatta en tidrymd om 4–5 år. Det bör avse ett brett spektrum av möjligheter, såväl information och diskussion som direkt demokratiskt handlande. Det bör vidare ha ett underifrånperspektiv med medborgarna/invånarna i centrum. I försöket bör slutligen engageras lokala föreningar inom de politiska och demokratiska områdena, inom folkrörelser och inom idrott, kultur etc.

Av de motioner som väckts med anledning av propositionen innehåller fem motioner yrkanden som har anknytning till konstitutionsutskottets beredningsområde.

I *Moderata samlingspartiets partimotion 1999/2000:T28* föreslås att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om generell teknikoberoende och missbruksbaserad integritetsskyddslagstiftning (yrkande 11). I motionen anförts att den ökade tillgängligheten och informationen ställer krav på åtgärder i syfte att värna den personliga integriteten. Det finns enligt motionen behov av att uppdatera den personrättsliga lagstiftningen. Regeringens lagstiftningsarbete saknar enligt motionen en övergripande strategi för hur offentlighet, öppenhet och integritetsintressen skall vägas mot varandra. I motionen efterlyses en samlad integritetsskyddslag. En sådan lag bör göras generell och oberoende av den tekniska utvecklingen och syfta till att beivra missbruk av personuppgifter.

I en *enskild m-motion 1999/2000:T22* hemställer Tom Heyman att reglerna för offentlighet och sekretess ses över. Flera olika sakfrågor och problemområden behandlas i motionen. Lagen om personregister bör enligt motionären ändras. Genom oklarheter i lagstiftningen har enligt motionären många av de

problem som skapades av den tidigare datalagen levt kvar, bl.a. frågor om myndigheters möjligheter att utnyttja Internet i sammanhang där personuppgifter förekommer, t.ex. protokoll. Det är enligt motionären svårt att förstå hur svenska myndigheter skall kunna bli världsledande på Internetverksamhet om inte dessa problem kan lösas, men propositionen behandlar inte frågan. I motionen anförts också att integritetsskyddet är svagt inom såväl data- som telekommunikation. Det är enligt motionen också angeläget att den praxis som utvecklats för myndigheternas hantering av pappersdokument anpassas till de nya rutiner som måste gälla för elektroniska dokument utan att den traditionella öppenheten förloras. Inte heller dessa problem behandlas i propositionen.

I *Kristdemokraternas kommittémotion 1999/2000:T24* hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om IT och demokrati (yrkande 6). I denna del anförts i motionen bl.a. att offentlighetsprincipen borde kunna tillämpas så att handlingar som enligt lagstiftningens principer är att betrakta som allmänt tillgängliga också görs tillgängliga på nätet. För att öka valdeltagandet bör försöksverksamhet bedrivas i någon kommun och/eller skola med Internetbaserad röstning. Problem som måste lösas är dels legitimeringen, dels skyddet från otillbörlig påverkan i samband med själva valhandlingen. I samma motion föreslås att riksdagen beslutar inrätta ett framtidsråd (yrkande 7). Enligt motionen borde riksdagen höja sin ambitionsnivå på IT-arbetet och låta IT-rådet eller en ny arbetsgrupp utgöra ett framtidsinriktat ”utskott” med huvudsaklig uppgift att diskutera framtiden och IT:s möjligheter för en förbättrad demokrati. Finlands parlament inrättade ett ”framtidensutskott” redan 1993 vilket sedan den 1 mars 2000 har permanent status.

I *Centerpartiets partimotion 1999/2000:T26* hemställs bl.a. att riksdagen, under förutsättning av avslag på yrkande 1 enligt vilket avslag yrkas på den här aktuella propositionen, som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att det bör vara en prioriterad uppgift för staten att se över lagar och förordningar för att bidra till ökad yttrandefrihet och offentlighet (yrkande 4). I motionen kritiserar regeringen prioritering av tillit till IT, vilket enligt motionärerna är en onödig inskränkning av statens prioriterade uppgifter. Öppenhet och yttrandefrihet är nog så viktiga för att IT skall kunna bli ett verktyg för fördjupad demokrati och bredare debatt. Vidare framhålls att personuppgiftslagen blivit ett hinder för såväl öppenhet som yttrandefrihet. Det finns enligt motionen anledning att ifrågasätta uppriktigheten i ambitionen att IT skall bli ett verktyg för att stärka demokratin. Det borde vara en prioriterad uppgift för staten att se över lagar och förordningar i syfte att bidra till ökad yttrandefrihet och offentlighet i kunskapssamhället.

I *Folkpartiets kommittémotion 1999/2000:T29* hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förverkligande av prov med beslutsfattande medborgarpaneler baserade på demokratiska samråd i Internetbaserade studiecirklar (yrkande 10). I medborgarpaneler kan beslutande ställningstaganden prövas i vissa typer av frågor. Elektroniska studiecirklar är en modell för medborgarsamråd som är en förutsättning för att välgrundade beslut senare skall kunna fattas. Med denna komplettering kan dagens representativa beslutsfattande förstärkas enligt motionärerna.

Motionärerna vill komplettera den i propositionen föreslagna försöksverksamheten med IT-stödd medborgarinformation m.m. med medborgarpaneler i samverkan med nätbaserade studiecirklar där beslut tas i väl avgränsade typer av frågor. – I motionen redovisas också Folkpartiets allmänna syn på nya metoder och redskap som kan vidareutveckla det representativa demokratiska systemet och medborgarnas deltagande i det demokratiska beslutsfattandet. Det framhålls bl.a. att informationssamhället ger möjlighet till mer direkt politiskt deltagande i vissa politiska sammanhang.

Utskottets bedömning

Utskottet tillstyrker dels propositionens IT-politiska mål, enligt vilket Sverige som första land skall bli ett informationssamhälle för alla, dels den inriktning av IT-politiken, i den del som faller inom konstitutionsutskottets beredningsområde, som innebär att demokrati och rättvisa skall främjas genom att allas möjlighet till information om offentlig verksamhet och delaktighet i politiska beslutsprocesser ökas både i Sverige och i övrigt inom EU genom användningen av IT samt att ett aktivare medborgarskap skapas genom att IT skapar nya möjligheter att använda yttrandefriheten.

I flera motioner behandlas frågor om ändringar i integritetslagstiftningen (motion T28, m, yrkande 11) och översyn av reglerna för offentlighet och sekretess (T22, m, T24, kd, yrkande 6 delvis, T26, c, yrkande 4). I samtliga fall berörs frågor som i olika sammanhang är föremål för utredning och översyn i olika kommittéer, vilkas arbetsinriktning i här aktuella delar redovisats i det föregående. Det gäller Offentlighets- och sekretesskommittén och Mediegrundlagskommittén, vilkas arbete avses avslutas senast vid årsskiftet 2000/2001. Det gäller också den nyligen avslutade Demokratiutredningen, vars betänkande (SOU 2000:1) är föremål för en bred remiss. Dessutom pågår ett arbete med att ta fram direktiv för en kommitté som avses behandla integritetsfrågor på bred front. Utskottet finner mot denna bakgrund ingen anledning för riksdagen att ta något initiativ i de här aktuella frågorna, varför de nämnda motionerna bör avstyrkas.

I flera motioner behandlas frågor om IT och demokrati.

I s-motionen K345 begärs ett tillkännagivande om ett försök med digital demokrati. Motionärens intentioner täcks enligt utskottets mening väl in av de försök som aviseras i propositionen och som i huvudsak går ut på att öka medborgarnas insyn och delaktighet i politiska processen med hjälp av IT. Med detta får motionärens önskemål anses tillgodosedda, varför motionen bör avstyrkas.

I kd-motionen T24 yrkande 6 delvis föreslås försök med Internetbaserad röstning. Demokratiutredningen har föreslagit försök med ungefärligen samma inriktning som föreslås i motionen. Därmed får motionens önskemål anses tillgodosedda, varför den bör avstyrkas.

I fp-motionen T29 yrkande 10 förordas prov med beslutande medborgarpaneler baserade på samråd i Internetbaserade studiecirklar. Utskottet konstaterar att även denna fråga berörs i propositionen i samband med den nämnda försöksverksamheten. Därmed är det rimligt att anta att frågan inklusive ansvarsförhållandena kommer att uppmärksammas under försökets gång.

Någon anledning för riksdagen att ta något initiativ finns således inte. Motionen bör enligt utskottets mening avstyrkas i denna del.

I motion T24 yrkande 7 (kd) föreslås att riksdagen inrättar ett framtidsråd, som avses ersätta det nuvarande IT-rådet i riksdagen. Enligt utskottets mening är detta en inomorganisatorisk fråga för riksdagen som bör väckas i ett annat sammanhang. Denna bedömning gäller också alternativet som framförs i motionen att inrätta någon form av "framtidsutskott" i riksdagen. Motionen bör i denna del avstyrkas.

Stockholm den 4 maj 2000

På konstitutionsutskottets vägnar

Per Unckel

I beslutet har deltagit: Per Unckel (m), Göran Magnusson (s), Pär-Axel Sahlberg (s), Kenneth Kvist (v), Ingvar Svensson (kd), Mats Berglind (s), Inger René (m), Kerstin Kristiansson Karlstedt (s), Mats Einarsson (v), Björn von der Esch (kd), Nils Fredrik Aurelius (m), Per Lager (mp), Åsa Torstensson (c), Helena Bargholz (fp), Kenth Högström (s), Per-Samuel Nisser (m) och Britt-Marie Lindkvist (s).

Till trafikutskottet	1
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	1
Närmare om propositionens innehåll	2
IT-politikens innehåll.....	2
IT-politikens inriktning.....	2
Regeringens bedömningar och förslag	2
IT för demokrati	2
Samhällets informationsförsörjning	3
Utredningar om demokrati, IT och lagstiftning om medier	3
Motionerna.....	6
Utskottets bedömning	8